

РОСЛИННИЦТВО ТА ЗЕМЛЕРОБСТВО

УДК 635.64:631.526.32(477.74)

Балан Г.О.

*Одеський державний аграрний університет, Пантелеймонівська, 13, Одеса, Одеська обл., 65000, Україна
e-mail: fitoizr@gmail.com*

ХВОРОБИ ТОМАТІВ ТА ВИДОВЕ РІЗНОМАНІТТЯ ЇХНІХ ЗБУДНИКІВ НА ПІВДНІ УКРАЇНИ

Одеська область завдяки своїм агрокліматичним умовам є традиційною зоною вирощування овочевих та плодкових культур. Серед овочевих культур особливе місце займають томати, як цінна продовольча культура з високими смаковими якостями. У структурі посівних площ України вони займають понад 25%, у промислових масштабах та присадибних ділянках вирощуються у відкритому та закритому ґрунтах, що дає змогу споживати та використовувати їх в харчовій і промисловості, зокрема у консервній промисловості, весь рік.

Важливою причиною недобору врожаїв та погіршення якості плодів є їх ураження небезпечними хворобами, переважно інфекційного походження. Збитки врожаю томатів від хвороб становлять 20-30%, а у роки епіфітотій можуть досягати 50%. Тому дуже важливим є вивчення видового складу, розповсюдженості та розвитку хвороб томатів в умовах Одеського регіону.

Дослідження проведені на типовому рівнинному степовому рельєфі та ґрунтах на сортах і гібридах томатів вітчизняної та зарубіжної селекції на природному інфекційному фоні. Метеорологічні умови, які склались в період вегетації характеризувались нестійкими опадами з рясними дощами та перепадами температур від 37-45 °С до 15-20 °С. Обстеження, обліки та відбір зразків проводили за загальноприйнятими методиками польових дослідів. При фітопатологічній експертизі використовували огляд з мікроскопіюванням.

У ході досліджень на проаналізованих зразках понад 20 сортів та гібридів томатів різних груп стиглості діагностовано й уточнено видовий склад збудників хвороб, їх поширення та розвиток. Відмічено різноманітність видового складу збудників хвороб в природних умовах. Найбільш розповсюдженими хворобами томатів були фітофтороз – 48,0-51,0%, макроспоріоз – 36,0-42,0%, верхівкова гниль – 37,0-45,0%, в'янення пасльонових – 26,0-28,0%. Менше поширені: чорна гниль плодів – 15,0-18,0%, чорна бактеріальна плямистість – 12,0-10,0%, бронзовість томатів – 13,0-14,0%, тютюнова мозаїка – 9,0-11,0%. Розвиток фітофторозу був на рівні 19,3-21,6%, макроспоріозу – 15,3-18,3%, верхівкової гнилі – 13,3-18,0%, в'янення пасльонових – 9,6-10,6%. На середньому рівні розвитку були чорна гниль плодів – 4,0-6,6%, тютюнова мозаїка – 3,3-4,3%.

Аналіз ураженості томатів хворобами показав значне поширення на півдні України верхівкової гнилі, в'янення пасльонових, макроспоріозу та фітофторозу, що обумовлено погодно-кліматичними умовами (надмірною кількістю опадів), які сприяли масовому ураженню томатів хворобами. Існує імовірність, що деякі збудники хвороб томатів знаходяться в депресивній формі, але, якщо складаються сприятливі умови для їх розвитку, хвороби можуть мати епіфітотійний характер і нанести значних збитків господарствам, тому треба проводити фітопатологічну експертизу уражених тканин рослин, за висновком визначення якої достовірно встановлюється наявність збудника.

УДК 634.1/7:63/.548.2

В.В. Волошина, кандидат с.-г наук

Дослідна станція помології ім. Л.П.Симиренка ІС НААН України, с. Мліїв-1,

Городищенський р-н. Черкаська обл., 19512, Україна

e-mail: voloshinavarvara@ukr.net

ВИРОЩУВАННЯ САДЖАНЦІВ ЯБЛУНІ НА ВЕГЕТАТИВНИХ ПІДЩЕПАХ З ВИКОРИСТАННЯМ ОРГАНІЧНИХ МУЛЬЧУЮЧИХ МАТЕРІАЛІВ

ПОСТАНОВКА ПРОБЛЕМИ Як відомо, успіх садівництва великою мірою залежить від ведення розсадництва. Одержання садивного матеріалу високої якості залежить від умов вирощування. Тут визначальну роль відіграє повітряний і поживний режим та достатня зволоженість ґрунту. Хто займається вирощуванням саджанців напевно знає, що виростити стандартний саджанець яблуні (особливо на карликовій підщепі) без поливу практично не можливо. Для основної частини ґрунтово – кліматичних зон України характерне недостатнє волого забезпечення, що в свою чергу передбачає у розсадниках полив.

Будь-який матеріал, яким покривають поверхню ґрунту в першу чергу з метою, щоб зберегти вологу внаслідок зниження випаровуван-